

**PŘEDSTAVU O ČINNOSTI VÝZNAMNÝCH INSTITUCÍ EVROPSKÉ
UNIE MÁ ROK PO NAŠEM VSTUPU STÁLE JEN POLOVINA
OBYVATEL ČR.**

**NEPŘÍZNIVÝ NÁZOR NA V. ŠPIDLU JAKO ČESKÉHO
EVROPSKÉHO KOMISAŘE NADÁLE TRVÁ.**

**NOVÉHO PŘEDSEDU EVROPSKÉ KOMISE J. M. BARROSA ZNÁ
MÉNĚ NEŽ POLOVINA LIDÍ.**

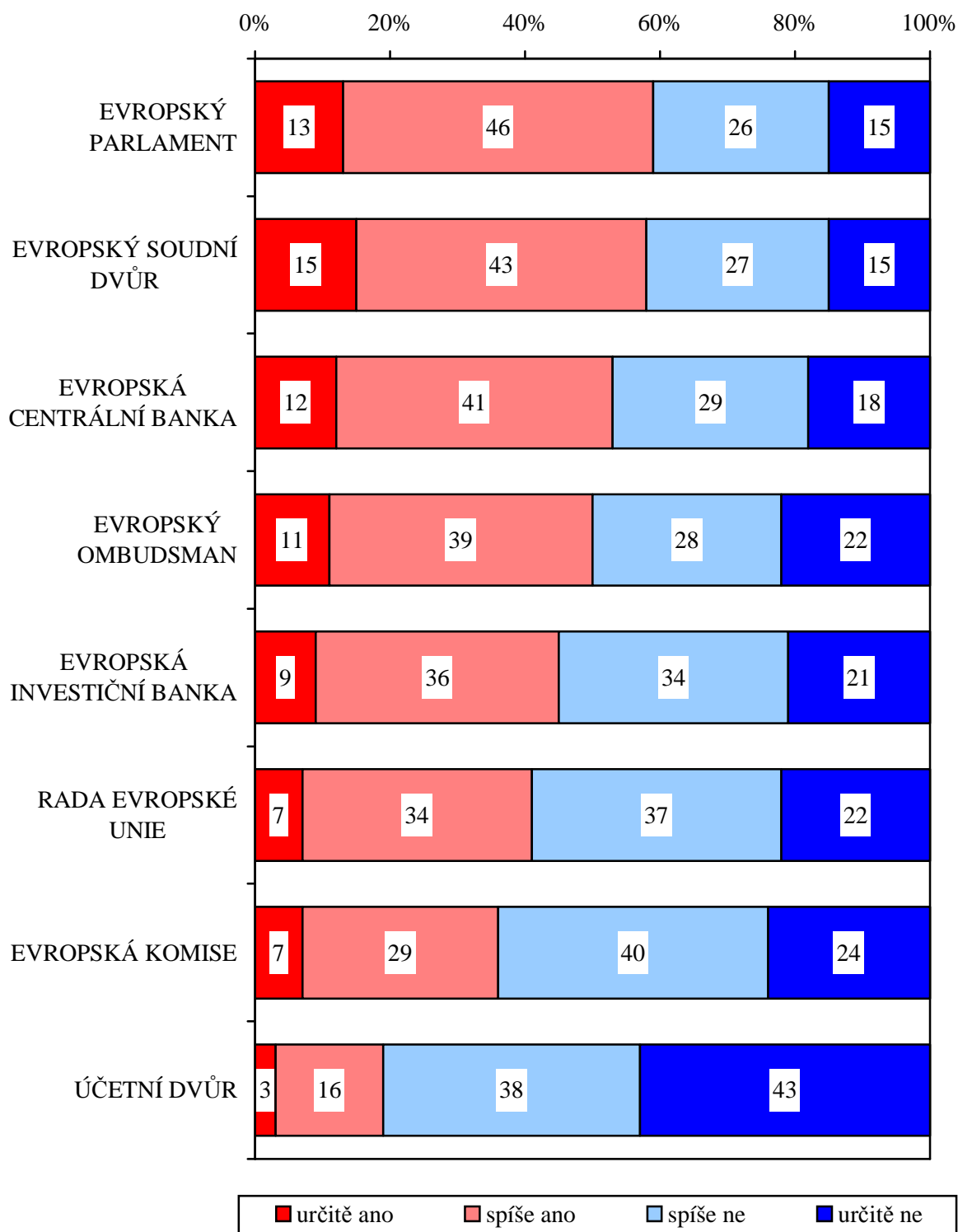
Citovaný výzkum STEM byl proveden metodou standardizovaných rozhovorů školenými tazateli STEM na rozsáhlém reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let ve dnech 4. – 10. dubna 2005. Respondenti byli vybráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpovědělo celkem 1668 občanů.

Zhruba rok po vstupu ČR do Evropské unie jsme opakovaně položili respondentům otázku, zda vědí nebo alespoň tuší, co mají významné unijní instituce na starosti, čím se zabývají, jaké plní v rámci EU funkce. Stejně jako před rokem není znalost našich občanů na příliš vysoké úrovni. Alespoň přibližnou představu o činnosti většiny hlavních institucí Evropské unie deklaruje nyní asi polovina obyvatel ČR.

Nejvíce lidí – zhruba šest z deseti – udává, že minimálně tuší, čím se zabývá Evropský parlament (59%) a Evropský soudní dvůr (58 %). O něco méně, ale stále alespoň polovina, si umí představit, co má na starosti Evropská centrální banka (53 %) a Evropský ombudsman (50 %). Necelá polovina má za to, že zhruba ví, čím se zabývá Evropská investiční banka (45 %). Jen přibližně čtyři z deseti tuší, jaké funkce plní v rámci EU Rada Evropské unie (41 %) a Evropská komise (36 %), a méně než dva z deseti jsou s to si představit, jaká je v rámci EU náplň Účetního dvoru (19 %). Pětině lidí neříká nic ani jedna z evropských institucí.

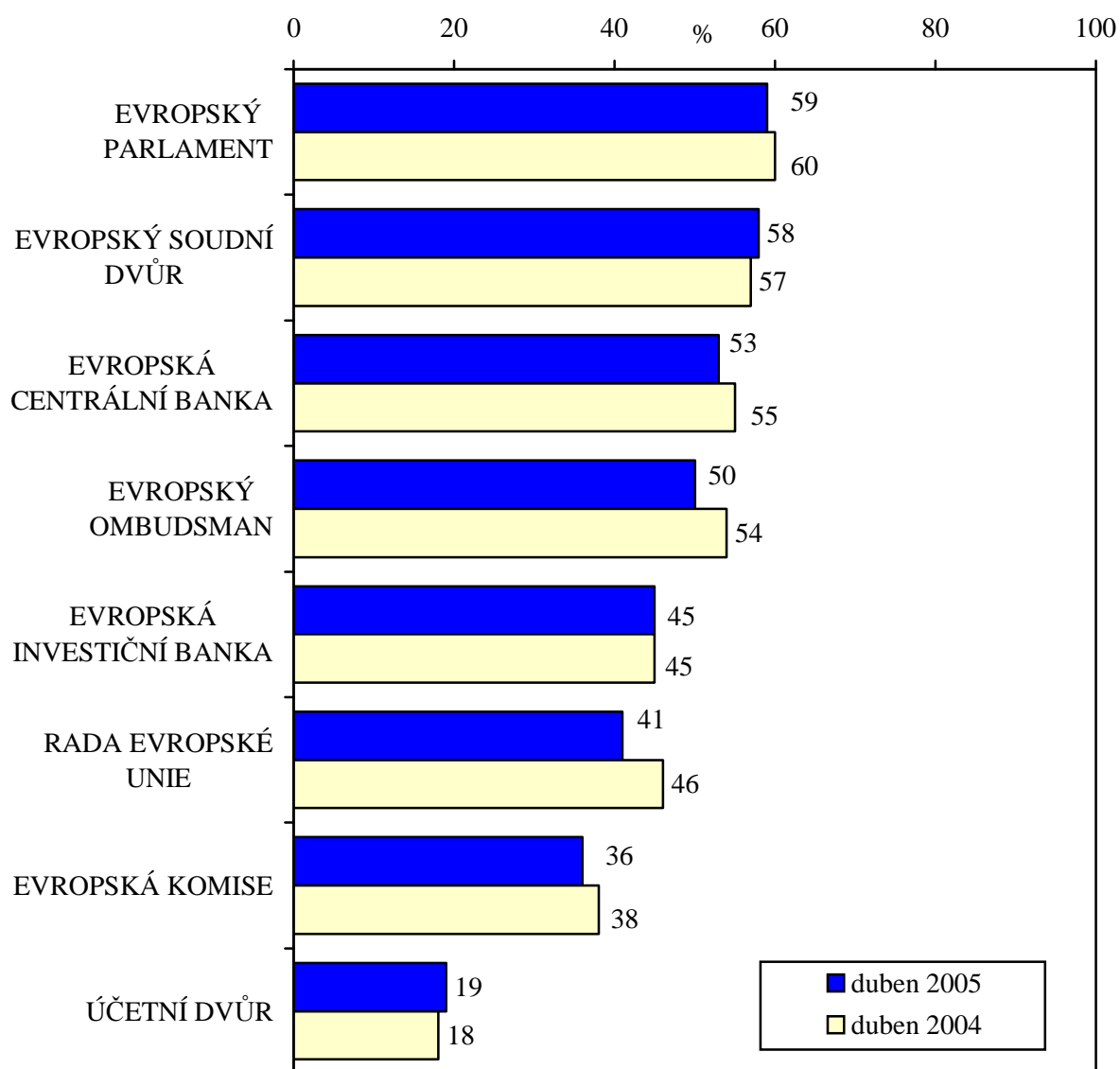
Ve srovnání se stejným obdobím minulého roku, tedy několik týdnů před naším vstupem do EU, se situace nijak zásadně nezměnila. Podíl lidí, kteří mají alespoň základní povědomí o práci významných institucí EU, se dokonce nepatrně snížil. Zjevné je to především v případě Rady Evropské Unie a Evropského ombudsmana. Jedním z důvodů nepříznivých výsledků srovnání může být i skutečnost, že média v době před vstupem do EU přinášela daleko více informací o institucích EU než nyní. Zajímavé je i to, že ačkoliv se loni řadu měsíců v médiích diskutovalo a vedly volební kampaně do Evropského parlamentu, povědomí o funkcích a činnosti této instituce se mezi lidmi nezvýšilo.

"Víte alespoň přibližně, co mají uváděné instituce na starosti, čím se zabývají, jaké plní v rámci EU funkce?"

Pramen: STEM, Trendy 2005/4, 1668 respondentů

**"Víte alespoň přibližně, co mají uváděné instituce na starosti,
čím se zabývají, jaké plní v rámci EU funkce?"**
(Podíly vyjádření "Určitě ano" + "Spíše ano")

Pramen: STEM, Trendy 2004/4 1819 respondentů; 2005/4, 1668 respondentů

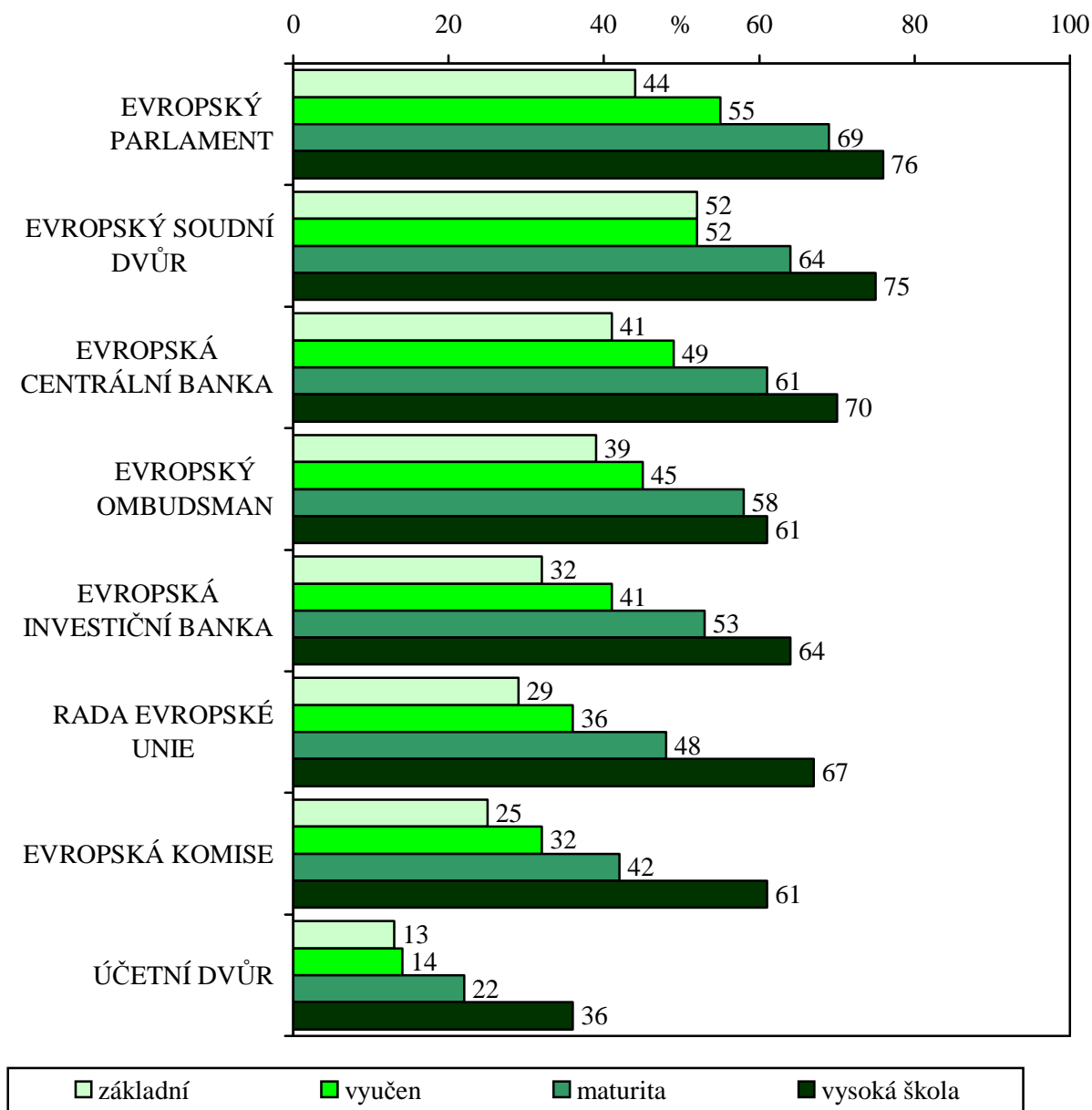
Přehled o náplni činnosti jednotlivých institucí častěji uvádějí muži než ženy. Na rozdíl od loňského výzkumu však jsou rozdíly méně významné.

Méně jsou informováni o obsahu činnosti evropských orgánů lidé starší 60 let. Naopak jako nejinformovanější se v tomto ohledu jeví střední generace, především lidé ve věku 30-44 let. Nejvýraznější je to v případě Evropské centrální a Evropské investiční banky.

Jak se dá předpokládat, vyšší obeznámenost vykazují lidé s vyšším vzděláním. Každý vzdělanostní stupeň přináší poměrně vysoký nárůst informovanosti. Zatímco mezi lidmi se základním vzděláním nepřesahuje představa o náplni vesměs padesát procent, dvě třetiny vysokoškolsky vzdělaných lidí mají představu téměř o všech zkoumaných institucích s výjimkou Účetního dvoru.

**"Víte alespoň přibližně, co mají uváděné instituce na starosti,
čím se zabývají, jaké plní v rámci EU funkce?"**
podle vzdělání

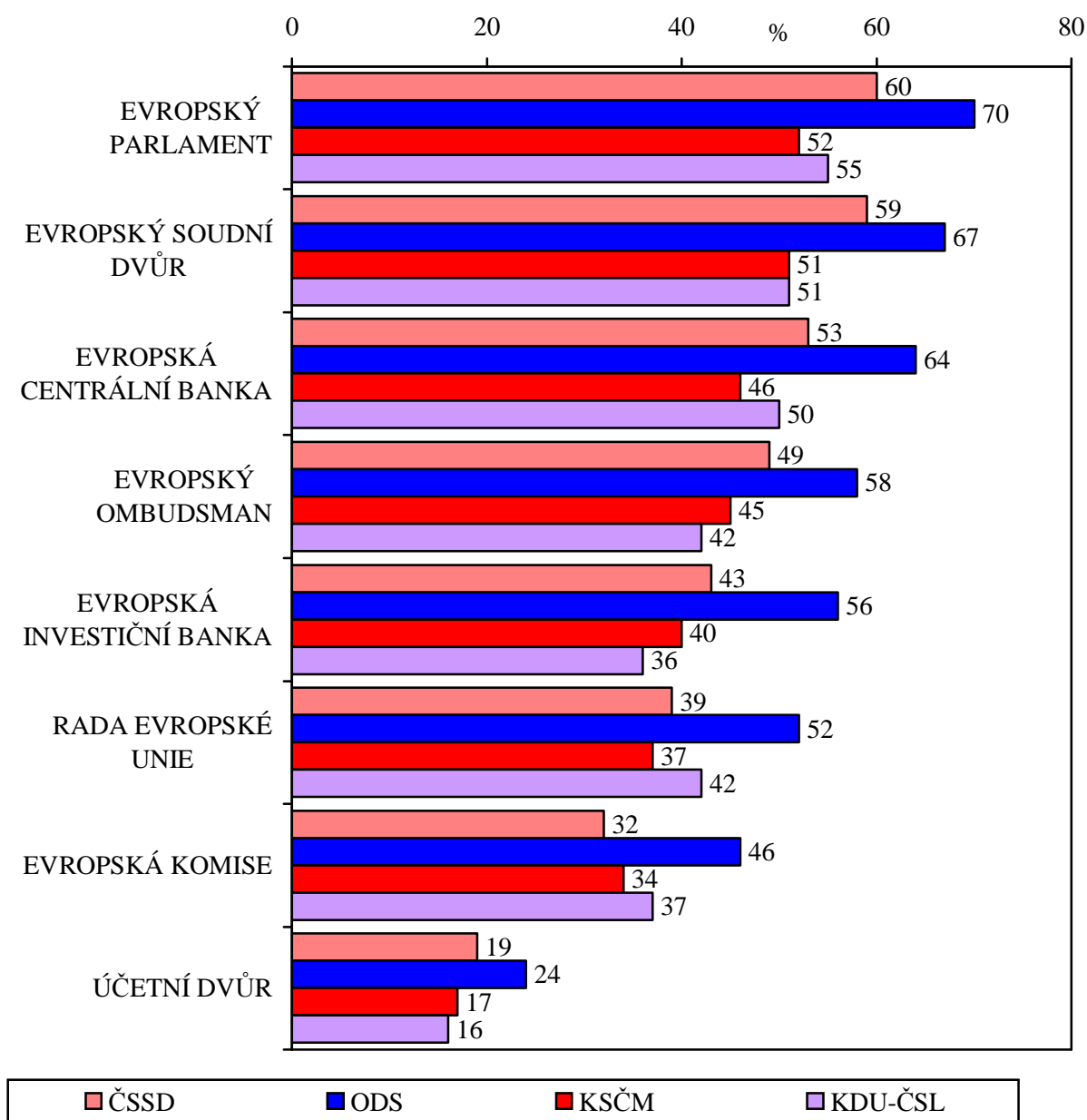
(Podíly vyjádření "Určitě ano" + "Spíše ano")

Pramen: STEM, Trendy 2005/4, 1668 respondentů

Vyšší znalost, kterou občané deklarují, souvisí také s jejich politickou orientací. Výrazně vyšší míru obeznámenosti udávají lidé s pravicovou orientací a lidé, kteří v případě voleb přijdou vhodit svůj hlasovací lístek. Poměrně značně se od většiny ostatních voličů odlišují stejně jako loni potenciální voliči ODS – jejich obeznámenost s náplní činnosti většiny hlavních institucí EU je výrazně vyšší.

**"Víte alespoň přibližně, co mají uváděné instituce na starosti,
čím se zabývají, jaké plní v rámci EU funkce?"**
podle stranických preferencí
 (Podíly vyjádření "Určitě ano" + "Spíše ano")

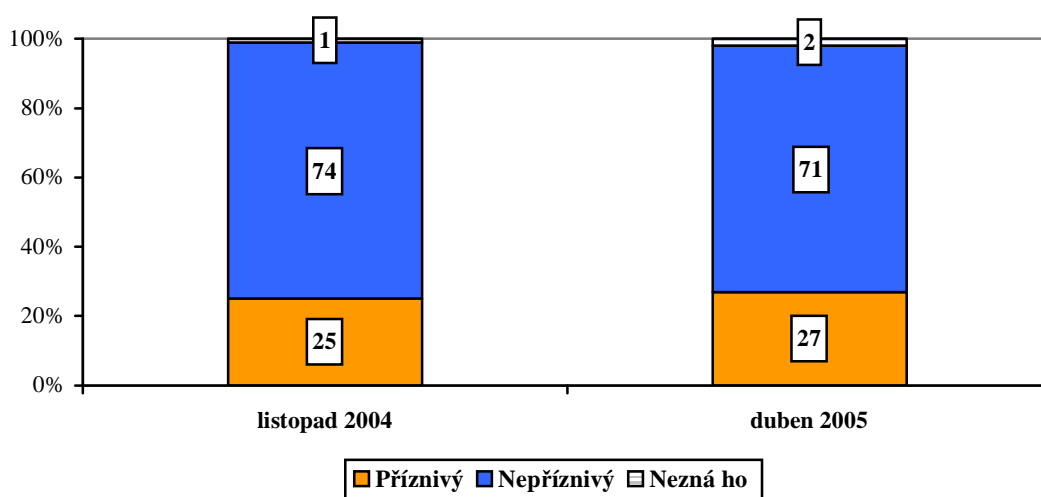
Pramen: STEM, Trendy 2005/4, 1668 respondentů

Stejně jako zhruba polovina občanů nemá ani rámcovou představu, co je náplní práce jednotlivých evropských institucí, nezná více než polovina obyvatel ČR (57 %) současného předsedu Evropské komise José Manuela Barrosa. Na rozdíl od stávajícího předsedy, který se ujal funkce v létě minulého roku, znaly před rokem předchozího předsedu EK Romana Prodiho dvě třetiny lidí a pouze 33 % jej nebylo schopno hodnotit. U obou předsedů však převažuje příznivé hodnocení nad nepříznivým.

Na neznalost své osoby mezi našimi občany si naopak nemůže stěžovat český eurokomisař Vladimír Špidla. Výrazně u něj však převažují nepříznivá hodnocení nad příznivými. Nepříznivý názor vyjádřilo nyní 71 % dotázaných a před půl rokem v říjnu 2004 74 %.

Hodnocení českého komisaře EU Vladimíra Špidly

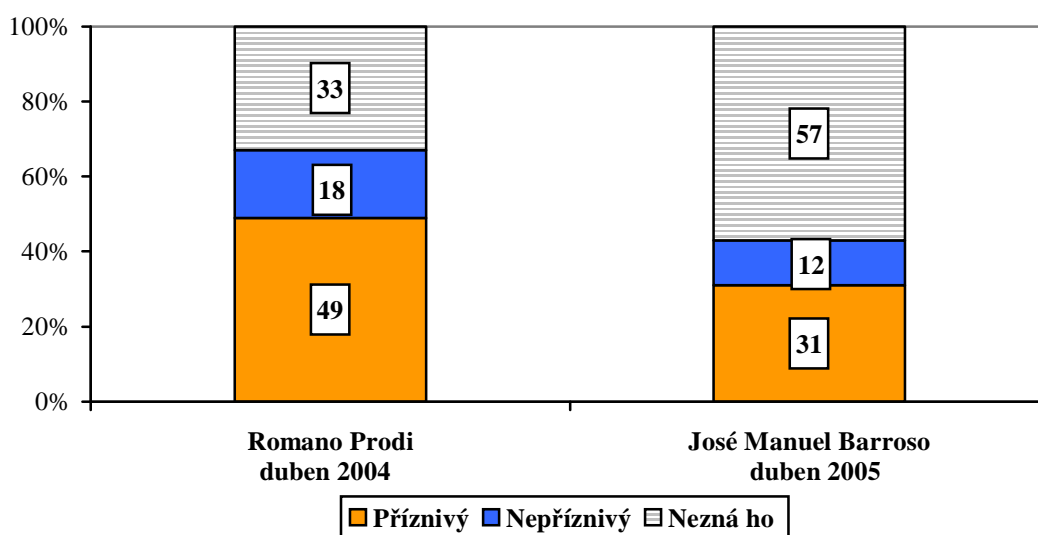
"Jaký je Váš názor na následující politické osobnosti?"

Pramen: STEM, Trendy 2004/10, 1671 respondentů; 2005/4, 1668 respondentů

Hodnocení předsedy Evropské komise

"Jaký je Váš názor na následující politické osobnosti?"

Pramen: STEM, Trendy 2004/4, 1819 respondentů; 2005/4, 1668 respondentů